

Politik for ansvarlige investeringer
for
Arbejdernes Landsbank
December 2024

**Arbejdernes
Landsbank**

1. Formål og baggrund.....	2
2. Risici reguleret af denne politik.....	2
3. Ansvarlige investeringer i AL og AL's samarbejdspartnere	3
4. Bankens tilgang til ESG og bæredygtighed	5
5. Afvigelser	6
6. Kontrol og overvågning	6
7. Ekstern rapportering	7
8. Opdatering og ikrafttræden	7

Opsummering:

Formål	Fastsætte de overordnede rammer for bankens efterlevelse af gældende regulering indenfor ansvarlige investeringer
Dokumentejer	Chefen for AL Markets Kapitalforvaltning
Godkendelse	Bestyrelsen for A/S Arbejdernes Landsbank den 10. december 2024.
Relationer	Politik integration af bæredygtighedsrisici Politik for samfundsansvar og bæredygtighed
Lovgivning relateret til dette dokument	Disclosureforordningen (2019/2088) Taksonomiforordningen (2020/852) EU's MiFID II, delegeret retsakt (2017/565) og særligt ændringer til denne indført ved retsakt 2021/1253

1. Formål og baggrund

- 1.1. Politikken har til formål at sikre, at bankens kunder har mulighed for at investere ansvarligt gennem bankens produktudbud. Integration af bæredygtighedsrisici og bistand til kunden med at beskytte investeringen mod miljømæssige, sociale eller ledelsesmæssige begivenheder og forhold, der kan have negativ indvirkning på værdien af kundens investering, er adresseret særskilt i politik for integration af bæredygtighedsrisici.
- 1.2. Politikken fastsætter blandt andet de overordnede rammer for bankens efterlevelse af gældende ret i henhold til disclosureforordningen og taksonomiforordningen. Der er en tæt sammenhæng mellem EU's disclosureforordning og taksonomiforordning, som konkretiserer og udvider en række oplysningsforpligtelser. Disclosureforordningen har til formål at forbedre informationen om bæredygtighedsmæssige forhold på det finansielle område. Det gælder særligt i forhold til at forbedre investor- og forbrugerbeskyttelsen. Taksonomiforordningen har til formål at etablere et klassificeringssystem for hvilke økonomiske aktiviteter, der kan anses for at være klima- og miljømæssigt bæredygtige.
- 1.3. Gældende relevante regler er EU Forordning 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser ("disclosureforordningen"), og EU Forordning 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (Taksonomi) samt underliggende retsakter.
- 1.4. Banken har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlig bankdrift, FN's principper for ansvarlige investeringer og FN's Global Compact, og banken er forpligtet til at integrere nogle fundamentale bæredygtighedsprincipper i måden banken drives på.
- 1.5. Denne politik finder anvendelse for A/S Arbejdernes Landsbank og omfatter alle medarbejdere, som beskæftiger sig med investeringer og kapitalforvaltning, i relation til de af bankens kunder der modtager investeringsrådgivning.

2. Risici reguleret af denne politik

- 2.1. Bankens forretningsmodel på investeringsområdet har primært fokus på at tilbyde plejeaftaler samt formaliserede rådgivningsforløb til bankens kunder. Investeringer foretages i høj grad ved hjælp af investeringsforeninger (indirekte investeringer). Banken har samarbejdsaftaler med udvalgte danske fondsmæglerselskaber, som er produktleverandører af investeringsforeninger. Gennem samarbejdsaftalerne sikres det, at banken har adgang til attraktive produkter inden for alle aktivklasser. Samtidig foretages investeringer også direkte, som ved køb af enkeltaktier og enkeltobligationer, fortrinsvis på diskretionære mandater, hvor banken forvalter store porteføljer på vegne af bl.a. bankens ejerkunder.
- 2.2. Banken har overordnet en ambitiøs tilgang til bæredygtighed og ansvarlige investeringer, og banken tilbyder produkter, som kan klassificeres som artikel 8 hhv. artikel 9 produkter gennem samarbejdspartnere, og arbejder aktivt på at udvide antallet også for egne produkter.
- 2.3. Oplysningsforpligtelser
Banken skal være i stand til at efterleve de til enhver tid gældende oplysningsforpligtelser i disclosureforordningen for direkte investeringer såvel som for investeringer foretaget gennem

investeringsforeninger, herunder samarbejdspartnere og produktleverandører. Banken skal ligeledes være i stand til at navigere i taksonomiforordningen, herunder dens formål om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer, samt den tætte forbindelse mellem de to forordninger.

2.4. Principper for ansvarlige investeringer

Som underskriver af UN-PRI er banken forpligtet til aktivt at arbejde med at fremme integration af ESG i alle aspekter af investering og generelt for sektoren, samt rapportere om fremskridt gennem efterlevelse af seks centrale principper (jf. politikens punkt 3.2).

3. Ansvarlige investeringer i AL og AL's samarbejdspartnere

3.1. Gennemsigtighed og Eksponeringer

Banken og dens samarbejdspartnere skal sikre, at oplysninger om bæredygtighedsrisici (jf. disclosureforordningens art. 6 og taksonomiforordningens art. 7), fremme af miljømæssige eller sociale karakteristika (disclosureforordningens art. 8 og taksonomiforordningens art. 6) og hvor et produkt har bæredygtig investering som sit mål (disclosureforordningens art. 9 og taksonomiforordningens art. 5), er tilgængelige for kunder forud for indgåelse af en aftale.

Banken skal kunne redegøre for andelen af investerede midler der har potentiale til at blive kategoriseret som bæredygtige iht. taksonomiforordningens tekniske screeningskriterier. Hvor banken ikke har førstehåndsdata, opgøres data ud fra parametre (taksonomi art. 8).

3.2. Principper for ansvarlige investeringer

Banken og dens samarbejdspartnere på investeringsområdet, skal arbejde for at efterleve de FN-støttede principper for ansvarlig investering (UN PRI). Det vil sige at:

- Integrere miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG) i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser. Hermed menes, at banken og samarbejdspartnere, udover finansielle nøgletal, også baserer investeringsbeslutninger på en vurdering af selskabets (virksomhedens) ageren inden for miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold.
- Være aktive ejere og indarbejde miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i processer vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne. Hermed menes, at samarbejdspartnere løbende overvåger selskaber for brud på konventioner eller normer og forsøger at påvirke disse selskaber til at ændre adfærd. For direkte investeringer gennemgås virksomheder for eventuelle brud før evt. investering samt ved en årlig gennemgang af aktiverne i porteføljerne. For direkte investeringer har banken i første omgang valgt ikke at lade sig repræsentere på selskabernes generalforsamling.
- Søge at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de enheder, der investeres i. Hermed menes, at samarbejdspartnere aktivt tilskynder til transparens fra selskaber, hvad angår ansvarlighed.
- Fremme accept og implementering af principperne inden for den finansielle industri. Hermed menes, at banken og samarbejdspartnere bidrager til at den finansielle industri sætter ansvarlighed højt på dagsordenen og selv bidrager aktivt.

- Samarbejde med henblik på at øge effektiviteten i implementeringen af principperne. Hermed menes, at banken og samarbejdspartnere bakker op om, samt deltager aktivt i at dele viden og løse aktuelle problemstillinger på området bl.a. gennem samarbejdet i FIDA.
- Rapportere om aktiviteter og fremskridt omkring implementeringen af principperne.

3.3. Ansvarlige investeringer i AL

I forbindelse med bankens plejeprodukter vil de enkelte investeringskomponenter med en positiv ESG-rating vægte positivt i udvælgelsen, når det kan ske uden at gå væsentligt på kompromis med de investerings- og afkastmæssige mål.

Tilsvarende søger banken at undgå at foretage investeringer i selskaber, hvor der f.eks. er dårlige arbejdsforhold, korruption, betydelig risiko for vand- og luftforurening osv. Investeringsprocesser og investeringsrådgivning forbedres løbende.

Når banken udøver investeringsrådgivning, tages der, udover de lovgivningsmæssige krav om risikoprofil, investeringshorisont osv., også højde for, om kunden foretrækker at investere igennem finansielle instrumenter, der tager hensyn til bæredygtighed, herunder de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. Dette er implementeret gennem bankens Digitale Investeringsguide.

3.4. Ansvarlighed hos samarbejdspartnere

Banken skal sikre, at de samarbejdspartnere som f.eks. kapitalforvaltere, investeringsforeninger, værdipapirfonde, som banken anvender, foruden at bestræbe sig på at levere tilfredsstillende, risikojusterede afkast, lever op til bankens krav til ansvarlighed.

Samarbejdspartnere på investeringsområdet skal have en godkendt politik for samfundsansvar og ansvarlige investeringer, som er forenelig med Arbejdernes Landsbank politik på området..

Konkret arbejder banken alene med samarbejdspartnere på investeringsområdet, der efterlever de FN-støttede principper for ansvarlig investering (UN PRI).

3.4.1. Normbaseret screening

Vi forventer, at vores samarbejdspartnere gennemgår alle investeringer for brud på nedenstående internationale normer og konventioner på minimum årlig basis

- FN's Global Compact: 10 principper omkring miljø, antikorrupion, arbejdstagerrettigheder og børnearbejde, menneskerettigheder m.v.
- FN's Menneskerettighedserklæring. Herunder f.eks. forbud mod tvangsarbejde og diskrimination, ret til retfærdig rettergang, ret til ytringsfrihed m.v.

- OECD's retningslinjer for multinationale selskaber: Herunder, hvordan selskaber minimerer negativ indvirkning fra deres aktiviteter samt at få selskaber til at bidrage til økonomisk, social og miljømæssig fremgang
- ILO arbejdsmarkedskonventioner om værdige forhold for arbejdstagere: Herunder konventioner vedr. udryddelse af børnearbejde, diskrimination, tvangsarbejde samt retten til faglig organisering

For investeringer (eller selskaber), som har et bekræftet brud på én eller flere internationale normer (jf. ovenfor), forventes det, at samarbejdspartnere enten indleder dialog med selskabet med henblik på at få selskabet til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd eller ekskluderer selskabet fra investeringsuniverset. Det skal fremgå af samarbejdspartnerens politik for ansvarlige investeringer hvilken proces, der anvendes.

3.4.2. Aktivitetsbaseret screening.

Bankens samarbejdspartnere skal som minimum ekskludere selskaber, der agerer inden for: klyngevåben, landminer, kemiske våben, biologiske våben, og atomvåben, der ikke er omfattet af Traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT). Det forventes, at vores samarbejdspartnere offentliggør, hvilke selskaber de har ekskluderet og om grundene hertil.

Hvis samarbejdspartnere har yderligere aktivitetsbaseret screening inden for f.eks. fossile brændstoffer skal samarbejdspartneren være transparent omkring dette.

3.4.3. Statsobligationer

Samarbejdspartnerens politik for ansvarlige investeringer skal tage stilling til investering i statsobligationer, herunder særligt investering i obligationer udstedt af emerging markets-lande, da disse lande kan have særlige risici for overtrædelse af eksempelvis menneskerettigheder eller korrupsion. Ved udelukkelse af lande skal samarbejdspartneren kunne oplyse de anvendte kriterier for udelukkelsen samt have en proces for opdatering af landeeksklusionslisten.

3.4.4. Aktivt ejerskab

Samarbejdspartnere skal have udarbejdet en politik for aktivt ejerskab, herunder en politik for afgivelse af stemmer på selskabernes generalforsamlinger og politik for håndtering af interessekonflikter i forbindelse hermed samt gældende generelle danske og internationale anbefalinger for aktivt ejerskab.

Aktieudlån og den mulige anvendelse til uetiske formål (herunder udbyttevask) gør, at vi ikke accepterer, at vores samarbejdspartnere gør brug af aktieudlån i de investeringsprodukter, som anvendes af banken.

Hvad gælder vores samarbejdspartneres underleverandører har vi samme høje krav, og samarbejdspartnere skal til fulde kunne stå inde for, at deres leverandører lever op til kravene.

4. Bankens tilgang til ESG og bæredygtighed

- 4.1. Arbejdernes Landsbank vedtog i 2020 en strategi for samfundsansvar og bæredygtighed, som bygger videre på mere end 100 års ansvarlighed, og som bidrager til at sikre sammenhæng mellem globale samfundsmæssige mål samt bankens fortsatte forretningsmæssige udvikling. Målet er at

bæredygtighed integreres i alle relevante led af forretningen, herunder i dialogen med kunder, i politikker, processer og beslutninger.

Banken er bevidst om, at bæredygtighed er et grundlag for at drive virksomhed i fremtiden. Det forventer ejere, kunder og det øvrige samfund, og derfor skal alle i banken være en del af den omstilling, som banken gennemgår.

Med tilslutningen til UN PRI i januar 2021, forpligter banken sig til at implementere principperne i ansvarlige investeringer, inklusiv at rapportere årligt om aktiviteter og fremskridt i processen med at implementere principperne. Banken har også tilsluttet sig FN's Global Compact, og alle investeringsforeninger som banken samarbejder med, har ligeledes tilsluttet sig. Dermed screenes langt hovedparten af virksomhederne banken investerer i, om de overtræder principperne i Global Compact: menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø, og antikorrupcion.

4.2. Flere af bankens politikker relaterer sig til bæredygtighed og bæredygtighedsrisici

- Politik for samfundsansvar og bæredygtighed – indeholder en beskrivelse af bankens tilgang til social ansvarlighed og principperne for vores måde at drive ansvarlig og gennemsigtig bankvirksomhed på
- Politik for integration af bæredygtighedsrisici – i overensstemmelse med disclosureforordningens art. 3 oplyser politikken om de bæredygtighedsrisici, der kan medføre negative konsekvenser for kundens investering.
- Kreditpolitikken, markedsrisikopolitikken og politikken for operationelle risici (indeholder retningslinjer for de risici, der udspringer af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold, som koncernen ønsker at påtage sig)

5. Afvigelser

5.1. Såfremt der i forbindelse med den løbende forvaltning opstår situationer, hvor en given disponering ikke entydigt kan dokumenteres som værende i tråd med bankens politik, f.eks. som følge af mangelfuld eller direkte misvisende data, kan disponeringen gennemføres med accept af lederen af bankens Kapitalforvaltning.

5.2. Ved væsentlige brud, hvorved menes, at en given disponering bevidst går mod bankens politik, orienteres bankens direktion.

6. Kontrol og overvågning

6.1. Direktionen skal sikre, at der etableres retningslinjer for bankens organisering af området samt forretningsgange og værktøjer for relevant rapportering.

6.2. Direktionen skal ligeledes sikre, at der etableres et betryggende kontrolmiljø.

6.3. Direktionen har hovedansvaret for efterlevelsen af politikken.

7. Ekstern rapportering

7.1. Banken udarbejder endvidere årligt en rapport for samfundsansvar og bæredygtighed.

8. Opdatering og ikrafttræden

8.1. Bestyrelsen vurderer denne politik minimum én gang årligt og foretager de nødvendige tilpasninger efter indstilling fra direktionen. Politikken revideres også ved væsentlige ændringer af de forhold politikken vedrører, herunder ved væsentlige ændringer af lovgivningen på området.

8.2. Politikken træder i kraft den 10. december 2024.